

Falsterske Fodregiments historie

FALSTERSKE GEWORBENE INFANTERIREGIMENT blev oprettet ved kongelig resolution af 8. marts 1747. Forud for denne dato var der indstillet til Kong Frederik V om reducere af de bestående regiment og oprettelse af to nye, der skulle have navne efter "provinserne" Falster og Møen. Til chef for det nye regiment udnævntes general C.V. Numsen, og regimentet fik garnison i København.

Regimentet deltog i den sikringsstyrke, der blev opstillet i Holsten på grund af syvårskrigen, og det var det "FALSTERSKE GEWORBENE INFANTERIREGIMENT", der havde slotsvagten mellem den 16. og 17. januar 1772. Regimentschefen, oberst Køller, der var vundet for sammensværgelsen med Christian VII's enerådige kabinetssekretær Struense, benyttede sig af sin tjenestestilling til at skaffe sig adgang til Struenses sovekammer og arrestere ham. Oberst Køller blev i den anledning udnævnt til generalløjtnant og ophøjedes i adelsstanden under navnet Køller-Banner. Samtlige officerer ved regimentet, der var tjenstgørende den nat, blev forfremmet en grad. Af vagtosten for natten fremgår det, at kendeordet var "Kongens vel, Landets bedste".

I 1779 blev regimentet forlagt til Aalborg. Da det måtte forekomme besynderligt at have Falsterske Fodregiment garnisoneret i det nordlige Jylland, ændredes navnet til **AALBORGSKE INFANTERIREGIMENT**.

Regimentet fik sin ilddåb den 2. april 1801 i slaget på Københavns rhed, idet regimentet havde sendt et kompagni på 120 mand og 2 officerer til København. Kompagniet blev anvendt til bemanning af blokskibet "Wagrien", der lå ved siden af det berømte "Prøvestenen". "Wagrien" blev først forladt, da der kun var 2 af de oprindelige 52 kanoner tilbage. På 1-årsdagen blev der afholdt en parade, hvor der blev uddelt de af Kong Frederik den VI fastsatte belønninger, samt en af Aalborg by skænket medalje. Regimentets eksemplar af den medalje står nu på regimentschefens kontor.

I 1842 ophævedes regimentsinddelingen, og regimentet fik nu navnet **11. LINIEBATAILLON**. I den første krig 1848-1850 om vore sønderjydske landsdele deltog bataillon i de fleste betydningsfulde kampe. Navnene **BOV 1848**, **SLESVIG 1848** og **ISTED 1850**, der er indskrevet på bataillonens fanebånd, vidner om dens trofaste og tapre indsats i krigen.

I 1863 dubleredes bataillon og formeredes atter som regiment under betegnelsen **11. INFANTERIREGIMENT**, som ved krigens udbrud i 1864 indgik i 7. brigade under kommando af oberst Max Müller.

Også i denne krig skulle regimentet knytte et navn til dets fanebånd – **SANKELMARK 1864**. Under tilbagegangen fra Dannevirke overtog 7. brigade den 6. februar ved Oversø som arrieregarde sikringen af hærens hovedstyrke. Det kom her i løbet af dagen til heftige kampe mod den forfølgende østrigske brigade, hvorunder det lykkedes 7. brigade at standse den fjendtlige fremrykning med svære tab. Opgaven blev således løst trods forudgående opslidende dage i Dannevirke-stillingen og en anstrengende tilbagemarch på isglatte veje, som havde taget stærkt på

mandskabets kræfter. 11. regiments soldater viste sig ved denne lejlighed ved deres fortrinlige holdning over for den overlegne modstander i besiddelse af alle de bedste soldateregenskaber. Kampen ved Sankelmark hører da også til regimentets smukkeste fortidsminder.

Efter krigen blev regimentet i 1865 forlagt til Aalborg og reduceret til en Bataillon – *11. BATAILLON* – som i 1913 blev forlagt til Roskilde.

Under den første verdenskrig havde bataillonens hele tiden mandskab til tjeneste, der lå i omegnen af Roskilde. Nogen tid arbejdede bataillonens mandskab i Thunestillingen.

Heller ikke den 9. april 1940 skulle 11. Bataillon savnes. Bataillonens 1., 4. og 5. kompagni lå i Roskilde, medens 2. og 3. kompagni lå i Holbæk. Bataillonens 1. kompagni blev alarmeret tidligt om morgenen den 9. april og fik ordre til at afmarchere til Helsingør for at drage til Sverige og kæmpe videre mod tyskerne derfra i stedet for at falde i tysk fangenskab. Det lykkedes 1. og halvdelen af 4. kompagni at komme til Sverige, mens resten af bataillonens blev standset undervejs af regeringens ordre om at indstille enhver modstand. I Sverige blev de danske soldater interneret, da Sverige ikke blev angrebet af tyskerne. De vendte tilbage til Danmark den 24. april og blev kort efter hjemsendt.

Bataljonens 3. kompagni havde den store ære at følge Hans Majestæt Kong Christian den X's bære fra Roskilde station til Domkirken den 30. april 1947.

Sommeren 1947 afgik bataljonen som en af de første til Tyskland for at indgå i besættelsesstyrken.

Ved Hærordningen af 1951 undergik *11. bataljon* igen forandringen til regiment og fik betegnelsen 5. regiment. Samtidigt hermed blev det forlagt til en egn, hvor det retteligt hører hjemme, nemlig Vordingborg.

Under den spændte internationale situation om Suez-kanalen i 1956, hvor verdensfreden var i alvorlig fare, oprettede FN et internationalt ekspeditionskorps, hvori Danmark skulle deltage med 2 kompagnier. Det ene blev 1. bataljons 2. kompagni fra *Falsterske Fodregiment* i Vordingborg, der sammen med et kompagni fra *Kongens Fodregiment* som de første ankom til Ægypten, hvor de danske kompagnier sammen med norske hærstyrker dannede en dansk-norsk bataljon, DANOR-bataljonen, en international styrke, der for første gang adskilte kæmpende parter. Indtil 1966 afgav regimentet forsat hver halve år frivilligt personel til DANOR-bataljonen, som var stationeret ved GAZA i Palæstina og her bevogtede den del af våbenstilstandslinien mellem Israel og Ægypten. Regimentet har ligeledes afgivet personel til *FN-styrken CONGO*.

Fra den 1. november 1961 førte regimentet sit historiske navn *FALSTERSKE FODREGIMENT*.

I anledning af urolighederne på *CYPERN* oprettedes i maj 1964 en international fredsstyrke under FN, hvori Danmark deltog med en bataljon. I bataljonen indgik 3. kompagni af 1. bataljon fra Falsterske Fodregiment, benævnt A-kompagniet. Hjemsendte menige fra Falsterske Fodregiment deltog endvidere i bataljonens E-kompagni.

Regimentet fik i august 1964 Hærkommandoens bemyndigelse til at antage valgsproget "*STÆRK og SEJ*". Regimentets motto er udledt af Blichers verselinie "Jyden han er stærk og sej" og har som følge heraf relation til regimentets tid i Jylland, men nævner samtidig de værdifulde soldateregenskaber, som et regiment altid vil have brug for.

Falsterske Fodregiment blev ved forsvarsaftalen i 1976 sammenlagt med Danske Livregiment, og i 1981 blev Falsterske Fodregiment udfaset af det danske forsvar.